

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

2021-12-01 Nr. NV-3087
Vilnius

Informacijos teikėja – Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM).

Informacijos tikslas.

1. Pristatyti informaciją apie 2021–2027 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG) Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos, Pietų Baltijos bendradarbiavimo per sieną programos, tarptautinio bendradarbiavimo Baltijos jūros regiono programos, tarpregioninio bendradarbiavimo INTERREG *Europe* programos, tarpregioninio bendradarbiavimo **URBACT IV ir INTERACT IV programų** (toliau – INTERREG programos) parengimą.
2. Pritarti parengtiems INTERREG programų projektams ir pritarti nuostatai, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras pasirašytų sutikimus dėl šių programų turinio ir Lietuvos įsipareigojimo užtikrinti bendrąjį finansavimą programoms įgyvendinti.

Dabartinė situacija. Lietuva dalyvaus **devyniose 2021–2027 m. INTERREG programose** – trijose bendradarbiavimo per sieną (Lietuvos ir Lenkijos, Latvijos ir Lietuvos, Pietų Baltijos), vienoje tarptautinio bendradarbiavimo (Baltijos jūros regiono) ir trijose tarpregioninio bendradarbiavimo (INTERREG *Europe*, INTERACT IV, URBACT IV) ir dvejose bendradarbiavimo per sieną programose su kaimyninėmis valstybėmis (INTERREG NEXT).

Kiekvienai 2021–2027 m. programai parengti sudaryti tarptautiniai programų rengimo komitetai, kurių veikloje dalyvauja Vidaus reikalų ministerijos, o vykdant bendradarbiavimo per sieną programas – ir atitinkamų Lietuvos regionų paskirti atstovai.

Šiuo metu yra parengtos ir komitetų patvirtintos **šešios 2021–2027 m. programos – Latvijos ir Lietuvos, Pietų Baltijos, Baltijos jūros regiono, INTERREG *Europe*, INTERACT IV ir URBACT IV**. 2021–2027 m. programos parengtos ir derintos laikantis nustatytų Europos Sąjungos reglamentų reikalavimų.

- **2021–2027 M. ETBT INTERREG LATVIJOS IR LIETUVOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMA.**
 - **Programos valdymo institucijos:**
 - Latvijos Respublikos aplinkos apsaugos ir regioninės plėtros ministerija atlieka programos vadovujančiosios ir audito institucijos funkcijas;
 - Jungtinis sekretoriatas įsteigtas Latvijos Respublikos aplinkos apsaugos ir regioninės plėtros ministerijos Plėtros priemonių skyriuje.
 - **Programos teritorija:**
 - Kuršo, Žiemgalos, Latgalos regionai Latvijoje;
 - Klaipėdos, Telšių, Šiaulių, Panevėžio ir Utenos regionai Lietuvoje.
 - Rengiant programos dokumentą dalyvavo **VRM** kartu su Lietuvos regionų (Klaipėdos, Telšių, Šiaulių, Panevėžio ir Utenos) paskirtais atstovais.
 - **Programos biudžetas yra 31 749 730,00 eurų ES paramos lėšų, iš jų 29 205 355,14 euro skiriama projektams įgyvendinti. Lietuvos skiriama ERPF dalis į programą – 17 000 000,00 euru.** Kiekvienas Lietuvos partneris dalyvaujantis programos

projektuose atgaus 80 proc. iš ES paramos lėšų ir turės įnešti 20 proc. nuosavą įnašą. **Programai įgyvendinti iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų numatoma mokėti iki 423 941,92 euro inaša į programos techninės pagalbos biudžetą.**

- **Programos prioritetai:**
 1. **Gebėjimų stiprinimas ir žmonių tarpusavio bendradarbiavimas - 5 441 230,00 eurų ES lėšų**
 2. **Žalias, atsparus ir darnus vystymasis - 14 350 000,00 eurų ES lėšų**
 3. **Sąžininga ir įtrauki visuomenė ir ekonominis turizmo ir paveldo potencialas - 11 958 500,00 eurų ES lėšų**
- **Projektų vykdytojai ir partneriai:** savivaldybės, NVO, valstybinės institucijos, planavimo regionai ir kitos viešojo sektoriaus įstaigos, universitetai, mokslinių tyrimų plėtros institucijos.
- **Programos vizija** – Latvijos ir Lietuvos pasienio regionai yra patrauklūs žmonėms gyventi, studijuoti, dirbti ir apsilankyti;
- **Programos misija** – programa remia darnius ir modernius, šiuolaikinius bendro augimo ir vystymosi sprendimus, pritraukia keliautojus ir turistus, kurie lankosi ir stebi mūsų gamtos ir kultūros vertybes, skatina vietos gyventojus pasilikti, taip pat kviečia naujus atvykėlius kurti savo ateitį pasienio regionuose.

- **2021–2027 M. INTERREG PIETŲ BALTIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMA.**

- **Programos valdymo institucijos:**
 - Lenkijos Respublikos plėtros fondų ir regioninės politikos ministerija atlieka Pietų Baltijos programos vadovaujančiosios institucijos funkcijas.
 - Pietų Baltijos programos Jungtinis sekretoriatas (Europos projektų centro padalinys) bus įsteigtas Gdanske, Lenkijoje. Kiekvienoje šalyje narėje bus įsteigta informacijos / projektų vadovo pareigybė.
 - Lenkijos Respublikos finansų ministerija atliks Pietų Baltijos programos audito institucijos funkcijas.
- Rengiant programos dokumentą dalyvavo **VRM** kartu su Lietuvos regionų (Klaipėdos, Tauragės ir Telšių) paskirtais atstovais.
- **Programos teritorija:**
 - **Vokietijoje** nepriklausomą miestą Rostoką, Pomeranijos-Greifsvaldo, Šiaurės Vakarų Meklenburgo, Pomeranijos-Riugeno, Rostoko regionus,
 - **Danijoje** Bornholmo, Rytų Zelandijos, Vakarų ir Pietų Zelandijos regionus,
 - **Lietuvoje Klaipėdos, Tauragės ir Telšių apskritys,**
 - **Lenkijoje** Ščecino miestą, Košalino, Ščecino-Pyžycės, Ščecino, Slupsko, Choinicės, Stargardo, Trojmiejsko, Gdansko, Elblasko, *Olštyno (siūloma įtraukti, reikalingas EK sprendimas)* regionus,
 - **Švedijoje** Kronobergo, Kalmaro, Blekingės, Skonės apskritys.
- **Programos biudžetas:** Pietų Baltijos programai finansuoti iš viso numatyta skirti 83 800 000,00 eurų ES paramos lėšų, iš jų 78 317 760,00 eurų numatyta skirti projektams įgyvendinti. **Lietuvos inašas į Pietų Baltijos programą yra 2 500 000,00 eurų ES paramos lėšų, taip pat Lietuva isipareigoja mokėti apie 40 tūkst. eurų bendrojo finansavimo inaša į programos techninės pagalbos biudžetą iš valstybės biudžeto lėšų.** Kiekvienas Lietuvos partneris dalyvaujantis programų projektuose atgaus 80 proc. ES paramos lėšų ir turės įnešti 20 proc. nuosavą įnašą.
- **Programos prioritetai:**
 1. **„INOVATYVI“ - 16 760 000,00 eurų ES lėšų**

2. „DARNI“ - 37 710 000,00 eurų ES lėšų
3. „PATRAUKLI“ - 20 950 000,00 eurų ES lėšų
4. „AKTYVI“ - 8 380 000,00 eurų ES lėšų

- **Pietų Baltijos programos vizija:** Pietų Baltijos programos regionas yra unikalus tuo, jog apima regionus iš penkių šalių, kurios visos neturi bendrų sienų ir jas sujungia bendra siena, esanti Baltijos jūroje. Todėl Pietų Baltijos programos vizija yra *Susieta jūros veikti vardan mėlynojo ir žaliojo rytojaus. – Inovatyvi, darni, patraukli ir aktyvi Pietų Baltija. (“United by the Sea into action for a blue and green future. – Innovative, Sustainable, Attractive and Active South Baltic.”)*.
- **Projektų vykdytojai ir partneriai:** savivaldybės, NVO, valstybinės institucijos ir kitos viešojo sektoriaus įstaigos, universitetai, mokyklos, mokslinių tyrimų plėtros institucijos, plačioji visuomenė (turistai, vietos gyventojai, MVĮ ir kt.) ir kt.

• 2021-2027 M. ETBT BALTIJOS JŪROS REGIONO PROGRAMA

- **Programos valdymo institucijos:**
 - Vadovaujančioji institucija ir jungtinis sekretoriatas Rostoke (Vokietija) – *Investitionsbank Schleswig-Holstein*,
 - audito institucija – Teisingumo, Kultūros ir Europos reikalų ministerija (Kylis, Vokietija).
- **Programos teritorija:**
 - 8 Europos Sąjungos šalys (Danija, Švedija, Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, dalis Vokietijos);
 - 3 šalys partnerės (dalis Norvegijos, Rusijos Federacijos šiaurės vakarų regionas ir Baltarusija);
 - Programa taip pat suteikia erdvę bendradarbiavimui su už formalių BJR ribų esančiais dalyviais, siekiant sustiprinti jau sukurtus tinklus.
- **Programos biudžetas:** bendras programos biudžetas sudaro **313 683 470 EUR**. Iš Europos regioninio plėtros fondo skirta 250 946 776 EUR (**Lietuvos dalis 10,6 mln. EUR**). Prie programos administravimo, programoje dalyvaujančios šalys prisidės mokėdamos nuosavą įnašą į programos techninės pagalbos biudžetą (bendras techninės pagalbos biudžetas sudaro 21 328 898 EUR). Visų valstybių bendras įnašas į techninės pagalbos biudžetą sudaro 4 647 164 EUR, iš kurių **Lietuvos indėlis – 196 214 EUR (numatomi metiniai įnašų mokėjimai, kurie turi būti numatyti Vidaus reikalų ministerijos asignavimuose).**

- **Programos prioritetai:**

1. „*Inovacinė visuomenė*“ - 63 923 079 EUR;
2. „*Išmaniųjų vandenių visuomenė*“ - 63 923 079 EUR;
3. „*Neutralaus klimato visuomenė*“ - 95 884 618 EUR;
4. „*Bendradarbiavimo valdymas*“ - 27 216 000 EUR.

- **Programos tikslas** – tarptautinio bendradarbiavimo pagalba įgyvendinti novatoriškus sprendimus, susijusius su išmaniųjų vandenių bei neutralaus klimato problemomis ir taip sukuriant naudą Baltijos jūros regiono piliečiams. Programa susijusi su remiamų veiksmų ir investicijų transnacionaline nauda. Ji reaguoja į galimybes ir pavojus, kurių negali (pakankamai) išspręsti pavienės šalys, kuriems reikia partnerių iš kelių Baltijos jūros regiono šalių bendrų veiksmų.
- **Projektų vykdytojai ir partneriai:** Valdžios institucijos/ įstaigos, verslo paramos organizacijos, specializuotos agentūros, infrastruktūros ir paramos paslaugų teikėjai, atsakingi už struktūrinį perėjimą į atsparesnį ir inovatyvesnį regioną, NVO, valstybinės institucijos ir kitos viešojo sektoriaus įstaigos, universitetai, mokyklos, mokslinių tyrimų plėtros institucijos ir kt.

- **2021–2027 M. ETBT INTERREG EUROPE PROGRAMA**

- **Programos valdymo institucijos:**

- Vadovaujančioji institucija ir jungtinis sekretoriatas Lilyje (*Région Nord-Pas de Calais, Conseil regional*),
- audito institucija Paryžiuje (*Commission Interministérielle de Coordination des Contrôles des actions cofinancées par les Fonds structurels*)

- **Programos teritorija:** 27 Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybės, Norvegija, Šveicarija.

- **Programos biudžetas:** Programa bendrai finansuojama iš Europos regioninio plėtros fondo, kuriai iš šio fondo skirta 379 482 670 EUR, o bendras programos biudžetas sudaro **474 353 338 EUR**.

Prie programos administravimo, programoje dalyvaujančios šalys prisidės mokėdamos 20 proc. įnašą į programos techninės pagalbos biudžetą (bendras techninės pagalbos biudžetas sudaro 33 466 327 EUR). Visų valstybių bendras įnašas į techninės pagalbos biudžetą sudaro 7 304 275 EUR, iš kurių **Lietuvos indėlis – 43 858 EUR (numatomi metinių įnašų mokėjimai, kurie turi būti numatyti Vidaus reikalų ministerijos asignavimuose).**

- **Programos prioritetai:**

- „Bendradarbiavimo valdymas“ (379 482 670 EUR)
- **Programos tikslas:** gerinti regioninės plėtros politiką (įskaitant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo programas), skatinant keitimąsi patirtimi, inovatyviais sprendimais ir gebėjimų stiprinimu.
- Programa skirta skatinti politikos mokymąsi tarp valdžios institucijų siekiant pagerinti regioninei plėtrai skirtų politikų (veiklos kryptių) ir programų vykdymą. Ji leidžia valdžios institucijoms visoje Europoje dalytis patirtimi ir idėjomis apie tai, kaip veikia valstybės politika, taip randant sprendimus, siekiant pagerinti savo strategijas savo piliečiams.
- **Projektų vykdytojai: Pareiškėjai**
 - Nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios institucijos;
 - Kitos institucijos, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė (pvz., universitetai, regioninės plėtros agentūros, verslo paramos subjektai ir pan.);
 - Privačios ne pelno siekiančios organizacijos.

- **2021–2027 M. ETBT INTERACT IV PROGRAMA**

- **Programos biudžetas:** iš Europos regioninio plėtros fondo planuojama skirti **45 000 000 EUR**. Visų valstybių bendras įnašas į techninės pagalbos biudžetą sudaro 11 250 000 EUR, iš kurių **Lietuvos indėlis – 109 855 EUR. Nacionalinio įnašo metiniai mokėjimai turės būti numatyti Vidaus reikalų ministerijos asignavimuose.**

- **Prioritetas** „Bendradarbiavimo valdymas“ (45 000 000 EUR)

- **Programos tikslas:** stiprinti valdžios institucijų institucinius gebėjimus, ypač tų, kurios įgaliotos valdyti konkrečioje teritorijoje bei suinteresuotoms šalims.

- **INTERACT IV bendradarbiaus su trimis pagrindinėmis suinteresuotųjų šalių grupėmis:**

1. INTERREG programų institucijos (vadovaujančiosios institucijos; jungtiniai sekretoriatai; nacionaliniai tikrintojai; institucijos, atsakingos už apskaitos sistemų tvarkymą; audito institucijos; Stebėsenos komitetų atstovai);
2. Nacionalinio/ regioninio bendradarbiavimo lygmen suinteresuotosios šalys (Investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimo tikslo dalyviai; nacionalinio/ regioninio

lygmens koordinavimo institucijos, nacionaliniai kontaktiniai asmenys/ taškai; Makroregioninių ir Jūrų vandenų strategijų dalyviai ir kt.);

3. Dalyviai, turintys specifinį vaidmenį programose (Europos Komisija, ypač DG REGIO ir kiti padaliniai; Regionų komitetas; Europos asociacijos, tarpvalstybinės organizacijos; INTERREG programų projektų partneriai ir kt.).

- **2021–2027 M. ETBT URBACT IV PROGRAMA**

- **Programos valdymo institucijos.**
 - Vadovaujanti ir tvirtinančioji institucija – Prancūzijos Respublikos lygių teritorijų generalinė komisija (*pranc. Commissariat Général à l'Égalité des Territoires*),
 - audito institucija – ES bendrai finansuojamų veiksmų kontrolės tarpinstitucinė komisija (*pranc. Commission Interministérielle de Coordination des Contrôles des Opérations cofinancées par les Fonds Européens*).
 - Programos jungtinis sekretoriatas bus Paryžiuje (Prancūzijos Respublika).
- **Programos teritorija:** 27 ES šalys, Norvegija, Šveicarija, 5 pasirengimo narystei pagalbos priemonės šalys (IPA): Serbija, Juodkalnija, šiaurės Makedonija, Bosnija ir Hercegovina ir Albanija.
- **Programos biudžetas:** Programa bendrai finansuojama Europos regioninės plėtros fondo lėšomis (ES paramos suma – **79,769 milijono EUR**). Prie programos bendrų veiklų (įskaitant techninę paramą) finansavimo taip pat prisidės visos programoje dalyvaujančios valstybės bendra 5 908 874 EUR suma. Ši suma proporcingai padalinta šalims narėms priklausomai nuo gyventojų skaičiaus. Numatomas **Lietuvos indėlis per visą programos įgyvendinimo laikotarpį – 37 tūkst. EUR (nacionalinio inaišo metiniai mokėjimai turės būti numatyti Vidaus reikalų ministerijos asignavimuose).**
- **URBACT IV programos tikslas** – skatinti tvarų miestų bendradarbiavimą, gerinti miestų politiką ir gerinti sanglaudos politikos efektyvumo skatinimą miestuose.
- ERPF lėšomis remiamą **Europos miestų iniciatyvą įgyvendina Europos Komisija**, taikydama tiesioginį ir netiesioginį valdymą. Ši iniciatyva taikoma visoms miestų teritorijoms, įskaitant miestų funkcinę zonas, ir ja remiama Europos Sąjungos (toliau – ES) miestų darbotvarkė, įskaitant paramą vietos valdžios institucijų dalyvavimui pagal ją plėtojamose teminėse partnerystėse, parengtose pagal ES miestų darbotvarkę.
- Europos miestų iniciatyvos valdymo modelyje dalyvauja valstybės narės, regioninės ir vietos valdžios institucijos ir miestai, ir juo užtikrinamas tinkamas veiksmų koordinavimas ir papildomumas su specialiąja programa, įgyvendinama pagal Reglamento (ES) 2021/1059 3 straipsnio 3 dalies b punktą, skirta tvariai miestų plėtrai.

Derinimas: Dėl šių programų turinio buvo konsultuojamasi su suinteresuotomis institucijomis. Taip pat, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymo Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis, buvo konsultuotasi su atsakingomis institucijomis ir pagal gautas rekomendacijas atliktos INTERREG programų (išskyrus INTERREG Europe, INTERACT IV ir URBACT IV programas) strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros. Programų vadovaujančiųjų institucijų iniciatyva šių programų dokumentai buvo suderinti su visuomene, taip pat Lietuvos atstovai ir visuomenė galėjo pateikti pastabas e. pilietis platformoje.

Vadovaujantis 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2021/1059 *dėl konkrečių nuostatų, taikomų siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG), kuris remiamas Europos regioninės plėtros fondo ir išorės finansavimo priemonių*

lėšomis 16 straipsnio 5 punkto nuostatomis, prieš pateikdamos tvirtinti INTERREG programą Europos Komisijai, dalyvaujančios valstybės narės turi raštu pateikti patvirtinimą dėl sutikimo su programos turiniu, į kurį turi būti įtrauktas dalyvaujančios valstybės įsipareigojimas užtikrinti bendrą finansavimą, kurio reikia bendradarbiavimo programai įgyvendinti.

Projekto esmė: Vyriausybės pasitarimo protokolinio sprendimo projekte siūloma:

1. Pritarti parengtiems INTERREG programų projektams
2. Pritarti nuostatai, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras pasirašytų sutikimus dėl šių programų turinio ir Lietuvos įsipareigojimo užtikrinti bendrąjį finansavimą programoms įgyvendinti.

Atitikties Vyriausybės programai: Projektas prisideda prie Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūloma svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėja

Vilija Vervečkienė